

Umut Oran
Basın Açıklaması
08.04.2021

Muhalefet Partileri AKP'yi Deęil Seęmeni İkna Etmeye Uğraşmalıdır

Dünyanın dört bir yanındaki popülist partilerin en temel özelliklerinden biri, “kendilerini halkın gerçek temsilcileri” olarak tanımlayıp, kendileri dışındaki herkesi “elitistler, ötekiler, halk düşmanları” şeklinde kodlamalarıdır. Bu ön kabulün doğal sonucu olarak “popülist partiye üye olmayan, oy vermeyen, desteklemeyen herkes” sınıfı, statüsü, eğitimi, yaptıkları ne olursa olsun “halkın karşısındadır, cebinde 5 kuruşu olmasa bile seçkindir, ne yaparsa yapsın ötekidir...”

Popülist bir parti olarak ortaya çıkan AKP için de durum aynıdır. AKP üst yönetimi için kendilerine oy verenler halktır ama AKP'ye oy vermeyen herkes halkın iradesine karşı olan seçkinlerdir, dış mihrakların maşalarıdır, millet iradesine parmak sallayanlardır.

Aklın sınırlarını zorlayan bu bakış açısı, ne yazık ki Macaristan'dan Türkiye'ye, Türkiye'den Güney Afrika Cumhuriyeti'ne kadar aynıdır. Popülist partiler, dünyanın her yerinde, kendilerinden olmayan tüm partileri, “her şeyin sorumlusu olarak göstermekte ve sürekli saldırmaktadırlar.” Konu ne olursa olsun, popülist partiler “savunma pozisyonuna geçmemek için sürekli saldırırlar.” Onların bakış açısına göre kendileri her şeyi doğru yaparlar ve yaptıkları şeyleri sorgulayan herkes yalancıdır.

Makbul Vatandaş Olmanın Tek Yolu Popülist Partiye Oy Vermektir

Popülist partilerin her hangi birini ya da partiyi suçlamamasının, aşağılamamasının tek bir yolu vardır: Popülist partinin saflarına geçmek! “Ya bizdensin ya da yok edilmeyi hak edersin!” şeklinde formüle edilebilecek bu yaklaşım özünde tüm yurttaşları “makbul olanlar ve makbul olmayanlar” şeklinde ayırmak demektir. Örneğin, milliyetçi bir parti, popülist partiyi destekliyorsa o parti “vatansever olarak kabul edilir”, yönetiminden seçmen kitlesine kadar tamamen aynı olan milliyetçi parti, popülist partiyi desteklemeyi bıraktığı anda “ırkçı, kafatasçı, faşist” olarak damgalanır. Ancak tersi durum da geçerlidir. Düne kadar her türlü belanın tek sebebi olarak ilan edilen bir parti, popülist partiyi

desteklemeye başladığı anda “her güzel şeyin ortağı” olarak kabul edilir. Bir başka deyişle, her şey popülist partiye göredir.

Popülist Partileri İkna Etmeye Çalışmak Nafiledir

Dünyanın dört bir yanında popülist partilerle uzlaşmaya çalışan, derdini anlatmaya uğraşan, ortak bir zeminde buluşmaya gayret eden pek çok parti görülmektedir. Ancak bu çabaların tamamı boşunadır. Kendisini “halkın tek ve gerçek temsilcisi” olarak kodlayan ve kendisi dışındaki herkesi “hiç” olarak konumlayan partilerle uzlaşmaya çalışmak, onları yasalara, mantığa uymaya davet etmek, daha az ötekileştirici dil kullanmaları için ricada bulunmak anlamsızdır. Zira böyle bir şey yapmaları demek “kendileri dışında da milli iradenin oluşabileceğini, kendileri dışında da halkın temsilcilerinin olabileceğini kabul etmeleri demektir.” Yani bu, kendi varlıklarını inkardır ve doğal olarak böyle bir şey olmayacaktır.

Muhalefet Partileri Sadece Seçmenleri İkna Etmeye Odaklanmalıdır

Çok acıdır ki, 2002’den beri popülist parti deneyimi yaşayan Türkiye’de, muhalefet bloğu, AKP’yi ve kodlarını doğru analiz edememiştir. Hala “Yazıklar olsun! Bu da olur mu! Bari bunu yapmayın!..” gibi cümleler hergün kullanılmaktadır ve twitterdan “lafı gediğine koyarak” iyi muhalefet edilebileceği düşünülmektedir. Neredeyse 19 yıldır aralıksız olarak AKP’den “kanunlara uyması, hakaret etmemesi, makul olması” beklenmektedir. Muhalefet partileri, adeta tüm mesaisini AKP’yi “demokrasiye ikna etmek için” harcamaktadır. Oysa bu çaba nafiledir. AKP, iktidarda kaldığı sürece, her itirazı “darbecilikle, hükümeti devirme çabasıyla, dış güçlerin maşası olmakla, milletin değerlerini hiçe saymakla, nankörlükle,..” suçlamaya devam edecektir. Bu iddialarda bulunması için somut bir gerekçeye ihtiyaç yoktur! Tek gerekçe “popülist partinin yanında olmamaktır.”

Bu nokta önemlidir zira, muhalefet partileri için sadece 2 yol vardır:

- 1) Popülist partinin saflarına katılmak ve “makbul insanlar” olarak kabul edilmek
- 2) Popülist partiye cevap yetiştirmeyi bırakıp, seçmenleri ikna edecek bir partiye dönüşmek için “söylenilen sözü, söyleme şeklini ve sözü söyleyenleri” kurumsal bir çerçevede değiştirmek.

Gelinen noktada, 3. bir seçenek yoktur. Muhalefet partileri, popülist partiyi ikna etmeye uğraştıkça “keyfiliğın de önünü açmaktadırlar.” Dün “Atı alanın Üsküdar’ı geçtiği” söyleminde olduğu gibi, mühürsüz oyları geçerli sayarlar, kazanılmış İstanbul seçimlerini “yenileme kararı alırlar”, yarınlarda da icap ederse tüm muhalefet partilerini kapatacak bir ortamı yaratırlar.

Durum bu kadar vahim ve acildir. Muhalefet bloğu, popülist partinin her lafının peşine düşmekten artık vazgeçmelidir. Zira daha iyi bir Türkiye mümkündür.